

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangsprøven og Aarsprøven

i Slagelse Realskole.

den 13de—14de og 15de--21de Juli 1868.

Udgivet tilligemed Skoleefterretninger

af

Fr. Dahl,

Skolens Bestyrer.

SLAGELSE.

Trykt hos C. Friis.

1868.

Iblandt de pædagogiske Spørgsmaal, der staae paa Dagsordenen, er Spørgsmaalet om Vexelvirkningen mellem Skole og Hjem eet af de meest fremtrædende. Nødvendigheden af Arbeidets Deling, saadan som den paa de fleste Steder paatrænger sig, medfører, at en Deel af Barnets Opdragelse maa foregaae udenfor Forældrehjemmet, maa overtages af Skolen. Medens Skolen saaledes forudsætter en Mangel i Hjemmet, til hvilket den hele Barneopdragelse naturligst var henviist, har den imidlertid at vaage over, at dens Gjerning ikke røgtes i en Aand, der staaer i Strid med Hjemmets Aand. Det er Skolen en Samvittighedssag at gjøre alt Sit for at tilveiebringe eller bevare denne Samstemning. Der skiftes kun slet mellem Hjem og Skole, naar der kræves af hiint, at det ligeoverfor Barnet skal have Evangeliets, af denne, at den skal have Lovens Præg. Begge bør have begge Præg. Forkjælelse og Forkuelse ere de Misviisninger, der let fremkomme, naar der skiftes paa hiin Maade — begge lige farlige for Hjemmets og Skolens Gjerning. Det tør vel siges, at ogsaa Skolen allerede længe

har været paa det Rene med at godkjende hin dobbelte Opgave som sin, hvad det personlige Forhold til Disciplen angaaer. Men Erkjendelsen heraf er ikke nok. Skolen skal løse Opgaven praktisk, og har her store Vanskeligheder at bekjæmpe. Medens Hjemmet underviser ved at opdrage, skal Skolen opdrage ved at undervise. Og Underviisningen af de mange Elever ved de mange Lærere i de mange Fag gjør Skolens Arbeide saa sammensat, at den, hvis Eenhed og Harmonie i dens opdragende Virksomhed skal naaes, lige saa meget maa ønske sig controleret af Hjemmet, som dette maa kræve sin Controle respecteret af Skolen. Denne Controle er nu imidlertid for Størstedelen kun et front Ønske. Hvad der foregaaer indenfor Skolens Vægge, derom faaer Hjemmet væsentlig kun halv Besked. Charakterbøger, skriftlige Vidnesbyrd om Disciplenes Forhold paa Skolen give nogen Oplysning. Meget og det ofte det Væsentligste til Betegnelse af en Elevs Fortrin eller Mangler lader sig vanskelig beskrive, men fattes let ved det levende Indtryk og den personlige Erfaring paa selve Skolen. Hvad Form man end giver de skriftlige Meddelelser til Hjemmet, vil man dog aldrig naae i disse at faae Skolens fuldstændige Dom om Eleven udtømt. Og hvad Lærerens personlige Forhold til Eleven, hans Methode, hans Sikkerhed, Klarhed og Liv i Foredrag og Examination angaaer, da maa Hjemmet oftest nøies med Kjendskab hertil efter Børnenes Fremstilling. Hvor sikkert det barnlige Blik i mangfoldige Tilfælde

kan være til i saa Henseende at træffe det Rette, skal nu ganske vist ikke drages i Tvivl; selv saadanne Skoler, der kun have Bibringelsen af den meest elementære Dannelse til Formaal, kunne give Beviser nok for, at Sandheden til en vis Grad netop kan bruge de Smaaæ som sine Redskaber. Men den fuldstændige og modne Dom fældes dog kun af Dem, der selv, menneskelig taget, ere modne. Og hvor skulde større Modenhed til en Dom, jeg siger ikke over Lærerens Kundskabsfylde, men over hans personlige Forhold under Veiledningen, hans Liv i Fremstillingen, hans Omhu for Elevens aandelige og legemlige Udvikling vel findes, end hos Dem, der overfor Barnet have Kjærlighedens Forret, og hvem det fra Først af paalaa at røgte det Hverv, de have betroet Læreren? Kun altfor ofte nøies Hjemmet med den Skildring af Livet paa Skolen, som Børnene bringe hjem. Og dog findes vel neppe nogen Skole, som ikke med Glæde modtog Forældrenes Besøg midt under det daglige Arbejde, hvilken Bevæggrund der end fremkaldte Besøget. Som alt Menneskeligt kan Skolen trænge til Raad og Opmuntring og har ingen Ret til at afvise Forældrene med et „vi alene vide“. Hvor mangan Lærer vilde ikke, under sit ikke altid lystelige, oftest af smaae ydre Kaar trykkede Arbejde, føle sig oplivet og forfrisket ved af og til at see Børnenes naturlige Værger ved sin Side i Underviisningstimen! Hvor mangan Misforstaaelse eller Miskjendelse mellem Lærer og Elev vilde ikke der-

ved i et Nu kunne hæves, inden den var voxet ud til en fast, men falsk Dom!

Forskjellen mellem offentlig og privat Skole er kjendt nok, men ikke betegnende. Praktisk ere de private Skoler, de private Cursus, i eller udenfor Hjemmet, mere offentlige end de „offentlige“ Skoler. Thi Offentlighedens væsentligste Moment ligger i Vexelvirkningen mellem Forældrene og Lærerne, og denne Vexelvirkning er som oftest desto mere tilbagetrængt, jo større Krav den offentlige Skole ved sit Discipelantal og sit hele ydre Apparats Omfang synes at gjøre paa at være sig selv nok. Men i Virkeligheden gjør den ikke dette Krav. Naar den indbyder Forældre og Værger til at overvære Aarsprøven, da er dette et Udtryk for, at den overhovedet ønsker Vexelvirkning med Hjemmet. Men Aarsprøvens festlige Præg og mangfoldige Tilfældigheder give ikke noget paalideligt Billede af Skolen i dens daglige Arbejde, og paa dette kommer det dog først og fremmest an. Hvorledes udfyldes Læretimen til dagligt Brug? Herom vides kun Lidet i Hjemmet. Har Disciplen „været oppe“, er han bleven examineret? Ja, dette vil han selv kunne fortælle og Charakterbogen udvise. Men — nu blev han ikke examineret i Lectien; Læreren gjennemgik samtaleviis Spørgsmaal, som det foresatte Pensum gav ham Leilighed til at bringe paa Bane eller til paa en Discipels Foranledning at drøfte sammen med Klassen. I saadanne Tilfælde blive de altid byrdefulde og farlige Charakterer vanskeligere at give. Protokollen og Charakter-

bøgerne bære ikke de sædvanlige Spor af Timen; Elevens mindre sunde Lyst til Charakterens Beta-ling for præsteret Arbeide blev ikke tilfredsstillet; og hvad Udbytte Timen har givet ham, derom vil han ikke altid kunne give saa klar Besked, som ved at pege „derfra og dertil“ i Lærebogen. Og dog have saadanne karakterløse Timer maaskee været de allerfrugtbareste for hans Charakter; dog er det netop af saadanne Timer at den Sagkyndige lettest vinder en Dom om Lærerens Dygtighed.

Med Navnet „offentlig Skole“ forbindes i Almindelighed det Bibegreb, at Skoleplanen i de større Træk er given af det „Offentlige“, fastsat ved en almindelig Lov, der navnlig kræver et bestemt Antal Fag som Skolens Læregjenstande og en af visse regjeringsbeskikkede Mænd controleret, i alle dens Detailler angiven Afgangsprøve som Skoledannelsens ydre Afslutning. Herved forebygges paa den ene Side den Famlen, der kunde opstaae, naar man lod Planen for den enkelte Skoles Virksomhed fremgaae af en Overenskomst mellem Skolens Bestyrer, det øvrige Lærerpersonele og en Kreds af andre Sagkyndige i den Egn, der er Skolens Opland. Men paa den anden Side vilde et saadant friere Spillerum for individuelle Anskuelser, en saadan communal Selvstyrelse ogsaa paa Skolens aandelige Omraade i mangfoldige Henseender være af Betydning til Afhjælp af de hidtil saa godt som virkningsløse Klager over Misforholdet mellem Skolefagenes foreskrevne Antal eller Behandlingsmaade og Skoledannelsens virkelige Udbytte. Disse Kla-

gers større eller mindre Berettigelse vilde nu blive prøvet langt grundigere og med langt større Virkning, hvis Skolemændene ikke stode ene med Klagerne, hvis de lige saa, om ikke mere interesserede Stemmer fra Hjemmet lode sig høre i ganske andet Omfang end hidtil. Ogsaa af den Grund er derfor Vexelvirkningen mellem Hjem og Skole under dennes daglige Gjerning ønskelig. Men, hvorledes end Skolens Plan er opstaaet — ved almindelig Lov, eller ved stedlig Overeenskomst — og hvor uheldig den end maatte være, der kan dog altid leves et sundt Liv indenfor dens Ramme, ligesom der kan kjæmpes bravt bag den slet byggede Vold, med de forældede Vaaben. Og til denne Sundheds Fremme er atter hiin levende Vexelvirkning mellem Hjem og Skole af stor Betydning, ligesom Krigergjerningens Udbytte betinges af fuldstændig Samstemning mellem Leir og Arne. Man indvende ikke mod Forældrenes og Værgernes Besøg i Skoletimerne, at de ville fremkalde uhyggelige Collisioner, ligesom de mange Kokke fordærve Maden! Enhver Bemærkning fra Gjæsternes Side vilde finde sit rette Sted ved at henvendes til Skolens Bestyrer, der ogsaa ved Lærermøderne og det daglige Arbeide paa Skolen har det Hverv efter Vexelvirkning med de Manges, med sine Medarbejderenes Anskuelser at træffe Bestemmelser, for hvilke han kan og vil bære Ansvar.

Med disse korte Bemærkninger som Indledning til min Redegjørelse for Realskolens Virksomhed i det sidste Skoleaar være derfor Disciplenes

Forældre og Værger, som overhovedet
Enhver, hvem Skolens Gjerning ligger
paa Hjerte, indbudne ikke blot til at over-
være den nær forestaaende Aarsprøve,
men ogsaa til i det tilstundende Skoleaar
efter Tid og Lyst at gjæste Skolen under
dens daglige Arbeide!

Fortegnelse

over

Slagelse Realskoles Discipelbibliotheks

Bøger.

- Det nye Testament.
- 1 Øhlenschläger: Knud den Store; Væringerne.
 - 2 — Dronning Margrethe; Tordenskjold.
 - 3 — Carl den Store; Hugo af Rheinsb.; den lille Hyrdedreng.
 - 4 — Dina.
 - 5 J. Baggesen: Poetiske Skrifter, 6te Deel (Riimbreve).
 - 6 — Poetiske Skrifter, 7de Deel (Satirer).
 - 7 — do. 8de Deel (Thora fra Havsgaard.)
 - 8 — Prosaiske Skrifter, 1ste D. (Labyrinthen I).
 - 9 — do. 2den D. Labyrinthen II).
 - 10 — do. 3die D. (do. III).
 - 11 A. Baggesen: Jens Baggesens Biogr., 2det Bd., 1ste Deel.
 - 12 — do. do. 2den Deel.
 - 13 J. L. Heiberg: Prosaiske Skrifter, 1ste Bd.
 - 14 — do. 2det Bd.
 - 15 — Digte og Fortællinger, 2det Bd.
 - 16 H. C. Andersen: Historier (1855).
 - 17 — Nye Æventyr og Historier (1865).
 - 18 Ingemann: Æventyr og Fortællinger (1861, 3die Afd., 7de Bd.).
 - 19 Garde: Niels Juel.

- 20 Folkekalender for 1862.
- 21 — 1863.
- 22 — 1864.
- 23 — 1865.
- 24 — 1866.
- 25 — 1867.
- 26 Gallerie for danske og fremmede Classikere,
(Holbergs dram. Skr.).
- 27 Holberg: Niels Klim (Dorphs Overs., 1841).
- 28 — Komoedier (Boyes Udg., 1843).
- 29 Fr. Pal. Müller: Dandserinden; Amor og
Psyche, 1837.
- 30 Rohmann: Reformationens Indf. i Danmark,
1836.
- 31 J. L. Ussing: Reisebilleder fra Syden. 1ste
Hefte, 1847.
- 32 — do. 2det Hefte.
- 33 Worsaae: Danmarks Oldtid, 1843.
- 34 Thornam: Skizzer fra Feltlivet, 1850.
- 35-37 Molbech: Breve fra Sverrige i 1812.
- 38 Bob: Nogle Aar i det hemmelige Politie, 1863.
- 39 — do. 2den Saml. 1863.
- 40 Tøpffer og Zschokke: Genfernoveller. 2det
Bd., 1841.
- 41-42 Chaillu: Reise i Mellemafrika, 1862.
- 43-44 Lütken: Almeenfattelige Naturskildr., 1863.
- 45 Zelau: Fox-Expeditionen, 1861.
- 46 Oversigt over Nordpolarreiserne og M'Clin-
tocks Exped., 1860.
- 47-48 Möllhausen: Vandringer i det vestl. Nord-
amerika, 1862.

- 49-50 Barth: Reiser og Opd. i Afrika, 1860.
- 51 Baldwin: Sydafrikanske Rejeminder, 1864.
- 52 Mulloch: Hverdagshistorier, 1863. (2den Række).
- 53 Zimmermann: Den dyriske Magnetisme, 1857.
- 54 Tuxen: Molbohistorier, 1866.
- 55-56 Mulloch: Familiens Overhoved, 1862.
- 57 Aftenlæsning, 9de Bd., 1ste Halvdeel, 1864.
- 58-70 The Works of Lord Byron, 1818—1822. (Leipsick).
- 71 Beumer: Populære Naturgeschichte, 1861.
- 72 Riise: Archiv for Hist. og Geogr., Nov. 1827.
- 73 Chamisso: Peter Schlemihls Gesch., 1839.
- 74 Lyser: Abendländische 1001 Nacht, 11tes Bdch., 1ste Abth., 1839.
- 75 Richter: Reisen z. Wasser u. z. Lande, 1858.
- 76 Saintine: Picciola, 1840.
- 77 Fénelon: Les aventures de Télémaque, 1732.
- 78-79 Dumas: Mémoires d'un maître d'armes, 1840.
- 80 Vigny: Cinq-Mars, 2den Deel, (defect).
- 81-82 Le Nord, 1845.
- 83 Reinhardt: Folkelæsning. Et Afsnit af den danske Bondestands Krønike, 1866.
- 84 Luplau: Reformationens Indf. i Danmark.
- 85 Paulsen: Det danske Sprog i Slesvig.
- 86 Rohmann: Reformat. Indf. i Danmark.
- 87 Hvorledes Norge blev selvstændigt; Nationalitetsprincipet; Nordens Gjenforening.
- 88 Polens Undergang; Preussen og dets polske Undersaatter.
- 89 Goldschmidt: Nord og Syd, 1859, Nr. 8.

- 90-107 Steenstrup: Dansk Maanedsskrift.
 108 Tuxen: Sol-Systemet.
 109 Combe: Dr. Syntaxes Reise.
 110-111 Tschudi: Dyrlivet i Alperne.
 112-115 Zimmermann: Naturkræfterne.
 116 H. C. Andersen: Paa Langebro.
 117-132 Aftenlæsning.
 133 Bøgh: Mødet paa Jernbanen.
 134-135 Smaafortællinger (intet Titelblad).
 136 Slesvigernes Besøg i Kbh.; Laurids Skau.
 137 Folkekalender for 1861.
 138-142 Poul Møllers „Efterladte Skrifter“.
 143-151 A. Munch og P. A. Munch: For Hjemmet.
 152 Heiberg: Aprilsnarrene; et Æventyr i Rosenborg Have; de Uadskillelige.
 153 Holberg: Peder Paars.
 154 Markmann: Franklins Levnet.
 155 Thiele: Om Thorvaldsen.
 156 Hertz: Den Yngste; en Dag paa Als; et Æventyr i Dyrehaven.
 157 Conradi: Ung og Gammel.
 158 Layard: Popul. Beskr. af Opdag. i Niniveh.
 159 Kingston: Fredrik Markhan i Rusland.
 160-171 J. Baggesens Værker.
 172 Ingemann: Blanca; Hyrden af Tolosa.
 173 Den lille Robinson, 1863.
 174 Hey og Speckter: 50 Fabler for Børn, 1848.
 175 O. Speckter: Endnu 50 Fabler for Børn. 1838.
 176 En Moder: 12 Fortællinger for Børn, 1857.

- 177 En gammel Skolemand: Børnebog til Underviisning i Skrivning og Læsning, 1865.
- 178 En gammel Skolemand: Fortsættelse af Børnebogen, 1866.
- 179 Hebel: Udvalgte Fortællinger, 1861.
- 180 Chr. Winther: Stadsmusikanterne i Holbæk.
- 181 Den lille Askepot.
- 182 a-b Grimm: Æventyr (Ny Samling).
- 183 a-b Boisen: Dansk Læsebog, 1865.
- 184 Carl Andersen: Islandske Folkesagn, 1862.
- 185 — do. Ny Samling, 1864.
- 186 Parley: Fortællinger om Dyrene, 1853.
- 187 Ride Ranke, Børnenes Bog.
- 188 Tavlebilleder.
- 189-190 W. Scott: Wawerley.
- 191-199 Riises Archiv.
- 200-201 Lefolii: Fortællinger og Sagaer, 1ste Samling.
- 202-203 — do., 2den Samling.
- 204-206 Mau: 400 Fortællinger, 1863.
- 207-209 Brødr. Grimm: Folke-Æventyr, 1863.
- 210-213 Heyne: Geschichte Napoleons.
- 214-221 Anton Nielsens Fortællinger.
- 222-237 Øhlenschlägers samlede Værker, Liebenbergs Udgave.
- 238 Nordiske Oldsagn, bearbejdede til Almeenlæsning ved Øhlenschläger.
- 239-259 Ingemanns samlede Værker (defect).
- 260-261 H. K. Rask: Morskabslæsning for den danske Almue.
- 262-269 C. L. Strøm: Naturhistorisk Læsebog.

- 270-273 T. Becker: Orion.
- 274 E. Erslev: Den danske Stat.
- 275 Liunge: Scener af det franske Folks Revolution 1848.
- 276 Fenger: Svend Aagesens Danmarks-Historie.
- 277-280 Barfod: Brage og Idun.
- 281 Rosenberg: Andvares Ring.
- 282 Barfod: Fædrelandshistoriske Digte.
- 283 Wulff: Dansk Læsebog for de lavere Mellemklasser.
- 284 Wergelands udvalgte Skrifter.
- 285 Tuxen: Sol- eller Planet-Systemet.
- 286 Bjørnson: Sigurd Slembe.
- 287 En Officier: Den slesvigske Krig 1848.
- 288 A. S.: Poetisk Læsebog for Børn og barnlige Sjæle.
- 289 Hauch: Valdemar Seier.
- 290 Phædrusses æsopiske Fabler.
- 291 Shakespeares tragiske Værker, oversatte ved Foersom, 1ste Deel.
- 292 Borch: Overs. af udv. Stykker af Pr. Mérimée.
- 293 Dansk Folkekalender for 1843.
- 294 Wessels samlede Digte.
- 295 Hauch: Julian den Frafaldne; et Martyrium i Nutiden,
- 296-300 Runebergs samlede arbejden.
- 301-304 Fabricius: Illustr. Danmarkshistorie for Folket.
- 305 Ambros. Stubs samlede Digte ved Barfod.

- 306-313 Hostrups samlede Skrifter.
- 314 A. Thomsen: Naturkræfterne.
- 315 Vambery: Reise i Mellemafrika.
- 316 Rapporter over Slagene ved Idsted, Midsunde og Frederiksstad.
- 317 En dansk Officier: Slaget ved Fredericia.
- 318 Hetsch: Bemærkninger angaaende Kunst, Industrie og Haandværk.
- 319-320 Hartvig: Underverdenen.
- 321-322 — Havet.
- 323-324 Johnstons: Hverdagslivets Chemie.
- 325 C. Winther og W. Bloch: Mythologisk Haandbog.
- 326-331 Holbergs Komoedier (ved Levin).
- 332 Winther: Reineke Fos (Overs.)
- 333 Yemeniz: Fra den græske Frihedskamp (overs. af Rud. Schmidt).
- 334-336 Lenstrøm: Svensk Anthologie.
- 337 Becker: To Fortællinger fra Enevældens Barndom.
- 338-341 N. M. Petersen: Islændernes Færd hjemme og ude.
- 342-343 Hartvig: Dyre- og Plante-Livet i den tropiske Verden.
- 344-349 Ch. Lever: Familien Martin.
- 350-359 Dansk Folkelæsning for 1862—1866.
- 360-361 Aftenlæsning, 1867.
- 362 Nordisk Penning-Magazin.
- 363 Baggesen: Labyrinthen, 3die Deel.
- 364 Afbildninger af de vigtigste vildtvox. Giftplanter.

- 365 Anton Nielsen: Bondeliv, 2den Samling,
1867.
- 366 Folkekalender for 1868.
- 367 Holst: den lille Hornblæser.
- 368 Hawthorne: Græske Sagn.
- 369 G. Rode: Folkelæsning; for Ungd., 1867.
- 370 Moldenhauer: Læsning for smaae Børn.
- 371 Bredsdorff: Smaafortællinger.
- 372 Rundt paa Jorden, 1868.
- 373 Frithiofs Saga (Tegnér).
- 374-381 Bøttigers Verdenshistorie i Billeder.
- 382-383 Aftenlæsning (1868).
- 384-385 Nordisk Billedmagazin.
- 386-388 Marryat: Peter Simple, Jacob Ærlig,
Japhet.
- 389 B. Bjørnsen: Fiskerjenten.
- 390 C. E. F. Reinhardt: Folkelige Foredrag.
- 391 Th. Lange: Æventyrets Land.
- 392-447 Coopers Romaner.
- 448 Ch. Dickens: Spærret.

SKOLEEFTERRETNINGER.

I Lærernes Virksomhed er der i det forløbne Skoleaar ikke væsentlig afveget fra den i forrige Aars Skoleprogram angivne Plan. Som midlertidige Afvigelser er blot at nævne, at Cand. Zahrtmann og Organist V. Dahl paa Grund af militær Indkaldelse maatte afgive deres Timer, den Første i Tiden 4de Oct.—2den Nov. til sin Broder Hr. Stud. theol. J. Zahrtmann, den Anden i Tiden 27de Oct.—22de Nov. til Hr. Snedker Jacobsen, samt at Cand. C. Lund ved Sygdom hindredes i at undervise fra 22de Februar til 28de Marts, i hvilken Tid Hr. Seminarist N. Lund overtog 26 af hans Timer, medens de øvrige 8 besørgedes af Tegnelærer Hansen, Cand. Zahrtmann og mig.

Fra Skoleaarets Begyndelse afskaffede jeg, efter derom den 13de August indhentet Samtykke fra Skolekomiteens Side, den saakaldte „Maanedslø“, d. e. en halv Læsedags Ferie hver Maaned, tilstaaet ifølge Elevernes Anmodning paa selve Dagen. I Stedet derfor vedtoges det paa et passende Sted i den ferietomme Tid mellem Sommerferien og Juleferien at indføre en Høstferie paa tre Dage og at forlænge Pintseferien med to Dage.

De to ved Skoleaarets Begyndelse ledige Fripladser tilstod Communalbestyrelsen Eleverne Frederik Georg Sand (2den A) og Carl Peter Sophus Vedel (2den B).

Gymnastiksalen blev ved Skoleaarets Begyndelse forsynet med Gibsloft og Kakkelovn, hvorved Localets Anvendelighed til Vaabenøvelser har vundet betydelig. Skolen har tillige derved vundet en Forsamlingssal af tilstrækkelig Størrelse til Brug ved festlige Leiligheder. Fra 1ste Oct. ere ogsaa Samsangøvelserne holdte i denne Sal, hvor et af Skolen i det Øiemed leiet Fortepiano er hensat.

Discipelbibliotheket er ved Gaver og Kjøb voxet til en Størrelse af 448 Bind. Mit Forslag om fra Skolebibliotheket at lade et ikke ubetydeligt Antal af mig opgivne Bøger gaae over i Discipelbibliotheket bifaldtes af Skolekomiteen i Skrivelse af 15de Sept. Skulde Discipelbibliotheket nogensinde blive ophævet, da ville, ifølge min i samme Skrivelse bifaldte Indstilling, alle dets Bøger gaae over i Skolebibliotheket, en Betingelse, hvorom Disciplene sattes i Kundskab. — Fra 6te April 1867, da Discipelbibliotheket aabnedes, til 8de Juni 1868 har Antallet af Udlaan til Disciplene været 2187. Størstedelen af Disciplene ere Medlemmer af dette Læsesamfund.

— Ogsaa Lærerne have, mod Betaling af Maanedsbidraget (8 Sk.), Adgang til Laan af dette Bibliotheks Bøger. — For at lette Laanerne Valget af de Bøger, de ville laane, og for at mueliggjøre Hjemmets Veiledning af Børnene ved dette Valg — hidtil har Bibliothekaren, Cand. Zahrtmann, offret ikke ringe Tid paa en saadan Veiledning — har jeg i nærværende Program optaget en Liste over Bibliothekets Bøger i den Orden, i hvilken de ere indkomne og efter hvilken de ere numererede.

Den 26de Sept. modtog jeg til Brug ved Disciplenes Skydeøvelser, efter derom indgivet Andragende, 10 Miniérifler af fransk Model til Laans fra Centralkomiteen for Skytteforeninger, fra hvilken Komitee Skolen den 2den Nov. ligeledes fik 32 Exerceergeværer til Laans. Med Riflerne fulgte 1000 Fænghætter, 12½ Pd. Krudt og 500 Kugler, som Skolens Kasse betalte.

Den 10de October fra Kl. 11—2½ foretog hele Skolen, under Gymnastiklærer Hagens Kommando en Marsch, ved hvilken Disciplene aflagde Prøver paa deres Færdighed i forskjellige militære Evolutioner.

Den 7de Februar afholdtes et Skolebal. — Ved Opførelsen af et Par Skuespil — eet af dem forfattet af Cand. Rosendahl, med særligt Hensyn til Formaalet — tilveiebragte Disciplene i Vinterens Løb ikke uvæsentlige Midler til Forøgelsen af Discipulbibliotheket og til Anskaffelsen af Huggeapparater ved Gymnastikunderviisningen. — Den 29de Mai gjorde Skolen en Skovtour til Korsør Skov. — Nedenstaaende Sange, forfattede, den første af en Discipel, med nogen Hjælp af en Lærer, den anden af Hr. Rosendahl, bleve afsungne ved Ballet og Skovturen.

Lad Regn og Storm derude
I barske Vinternat,
Kun lege om vor Rude
Den susende Tagfat!
Jo bedre blusser Flammen
Af Glædens muntre Baal,
Jo større er vor Gammen,
Jo varmere vor Skaal.

Ja, Brødre! potentiøret
Er Glæden i vort Lag;
Ret som i Frikvarteret
Vi boltre os imag;
Her ændses Inspektøren
Ei med sit slemme „Op!“
Og Hver, der vil opfør'en,
Kan faae sig en Galop.

Men Perlen for det Hele
I Festens Straaleglands
Er Søstrene, der dele
Vor Ungdoms lette Dands.
Hil være De, I Venner,
Med Glædens Blus paa Kind!
Hver Fryd, vort Hjerte kjen-
der,
De dele, troe i Sind.

Et andet Krav dog bryder
Med Magt fra Hjertet frem,
En Røst heelt kjærlig lyder
Hist fra vort Skolehjem;
En Sum af Tak den gjemmer,
Naar her i Festens Sal
Hver Realist istemmer:
Høit Leve Rector Dahl!

L. + R.

Med Dampens snelle Heste
 I susende Gallop,
 For Dig, o Skov! at gjæste
 Hid drog en lystig Trop.
 Vor Hilsen vi Dig bringe
 Med Spil og munter Sang;
 Høit skal vor Jubel klinge
 I fulde Toners Klang.

Vi kasted glad paa Hylde
 Den kjære Bog idag,
 For ret af Hjertens Fylde
 At feire Vaarens Dag;
 Thi Guld og grønne Skove
 Den i sit Eie har,
 Mens trindt paa friske Vove
 Den spreder Sølvglar.

Hør, Skovens Musikanter,
 Lovsynge lydt dens Fryd,
 Og rundt fra alle Kanter
 Der høres Jubellyd;
 Til Hjertet dybt den trænger
 Og lokker Glæden frem —
 Der frodigt Svøbet sprænger
 Som Blomsten Knoppens Gjem.

Og hist den skyder Knopper,
 Hist i vort andet Hjem,
 Hvor Kundskabs - Ploven
 skubber
 Sin dybe Fure frem,
 Hvor Fremtidssæden lægges
 I Hjertets dybe Grund,
 Og Tankens Kræfter vækkes
 Af Barkedrømmens Blund.

Hver nyder, som han nemmer,
 Og fik han Nemmet da,
 Saa Skam ham, om han glemmer
 At gjøre Brug dera';
 Nyd derfor Skov-Naturen
 I friske, fulde Drag,
 Saa hist bag Skolemuren
 Vi mindes denne Dag!

I Foraaret og Sommerens Løb har Hr. Tegnelærer Hansen smagfuldt decoreret forskjellige Dele af Skolens Localer, en Kunstens Gave, for hvilken Medlærere og Disciple bringe ham, Skolens ældste, men altid unge Lærer, vor hjerteligste Tak.

Skolens Halvaarsprøve afholdtes paa sædvanlig Viis lige før Juleferien.

Til dette Aars Realafgangsprøve, hvis mundtlige Deel overværes af Hr. Professor V. J. Bjerring som Examenscommissair, stedes de 5 Elever, der danne øverste Klassen øverste Hold (4 A.).

Skolens Læseplan og Underviisningens Gang gennem alle Fag og Klasser vil sees af følgende Udsigt over, hvad der er gennemgaaet i det forløbne Skoleaar:

Forberedelsesklassen.

Børnene optages i denne Klasse helst i Sexaarsalderen, ogsaa aldeles uden Forkundskaber.

Til dansk Læsning er benyttet Matzens danske Læsebog 1ste Afdeling, som af de Fremmeligere næsten er læst heelt ud; nogle af Versene i Bogen ere lærte udenad. I Slutningen af Aaret Afskrift paa Tavle efter Bogen. Ved Fortælling og Samtale stræber man at vække Børnenes Sands og udvide deres Forestillinger i forskjellig Retning. I Skrivning læres foreløbig kun eet Alphabet (det engelske); Disciplene maae, for at opflyttes, være komne saa vidt, at de kunne skrive læselig Sammenskrift. I Regning have de Flinkere gennemgaaet de fire Regningsarter med ubenævnte Tal paa Tavle; de

tilsvarende Tabeller ere lærte i smaae Lectier. Hyppig Hovedregning. I Sang er lært Text og Melodie til en Deel lette Børnesange. I Tegning Øvelser paa Tavle efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle. To Timer ugentlig Legemsøvelser.

Iste Klasse.

I denne Klasse begyndes Bibelhistorie, Tydsk, Geographie og Naturhistorie. I Begyndelsen gaaes der meget langsomt frem. I Tydsk, som ogsaa i Modersmaalet, befæstes reen Udtale ved Chorlæsning, naar Lectien gives for. Det overholdes ved Fagene til Udenadlæren, at Læreren fortæller næste Dags Lectie, uafhængig af Lærebogens Ord og med saadanne Tilføielser, som tjene til at gjøre Indholdet ret anskueligt. Naturhistorie læres uden Bog, saaledes at Læreren til Foreviisningen af naturhistoriske Billeder af Pattedyr og Fugle knytter Forklaringer og Fortællinger, som næste Gang gjengives af Disciplene.

I Bibelhistorie er læst efter Balslev det gamle Testament indtil det babylonske Fangenskab, nogle Enkelte faa Afsnit af det nye Testament; desuden ere 10 Psalmer lærte udenad. I Dansk er gennemlæst Borgens og Rungs Læsebog 2det Cursus; i Forbindelse hermed Staveøvelser, hvortil et Stykke af Dagens Lectie er foresat; 15 Digte ere lærte udenad efter Krossings poetiske Læsebog Iste Deel; dansk Dictat to Gange ugentlig deels med, deels uden Forberedelse. I Tydsk

er læst af Listovs Elementarbog Side 1—24. I Geographie er efter „Geogr. for smaae Børn“ Danmark omhyggelig gennemgaaet; desuden er der givet en Oversigt over Europa og over Jorden efter Globus. I Naturhistorie efter mundtlig Gjennemgang og Foreviisning af Billeder: Pattedyr og de almindelige Fugle. I Regning de fire Regningsarter med ubenævnte og benævnte Tal; Hovedregning og Tabellæsning. Sang i Forening med Forberedelsesklassen (s. o.). Skrivning efter Lærerens Forskrift i Skrivebøgerne. Tegning efter Helstedes Tegnebog; hver tredie Gang efter Lærerens Fortegning paa Skoletavlen.

2den Klasse B.

Af nye Fag optages her: Historie, Engelsk og Musiklære; Underviisningen i Religion udvides ved Optagelse af Katechismus. Hvad der ved forrige Klasse er bemærket om Lectiernes Gjennemgang med Chorlæsning og Fortælling, finder ogsaa Sted her og i den følgende Klasse. Foruden Øvelserne i Skrivning paa Skolen fordres her og i de tre følgende Klasser eengang om Ugen nogle Sider Hjemmeskrivning.

I Religion er læst efter Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus de ti Bud; af Balslevs Bibelhistorie fra det babylonske Fangenskab til „nogle andre Fortællinger af Jesu Liv“; nogle Psalmer. I Dansk er gennemlæst omtrent Halvdelen af Matzens Læsebog 2den Afdeling; Vers efter Krossings poetiske Læsebog 1ste Deel (16 Digte); 2 Gange

ugentlig Dictat, som gennemsees paa Skolen, saaledes at Læreren sætter Mærke ved Feilene, som Disciplene selv maa rette hjemme; undertiden Staveøvelser. I Tydsk af Listovs Elementarbog Side 24—93; efter Beissels tydske Grammatik er læst Artiklen, Adjectiverne, Pronominerne, Præpositionerne og den regelmæssige Conjugation. I Engelsk er gennemgaaet Listovs Elementarbog Stykke 1—16; de danske Stykker ere baade mundtlig og skriftlig oversatte paa Engelsk, hvorved Hjælpeverberne, den regelmæssige Conjugation og Pronominerne ere nøiagtig gennemgaaede. I Historie efter Barfods mindre Lærebog Danmarks Historie forfra til Nytiden. I Geographie efter Geogr. f. sm. B. Europa. I Naturhistorie de koldblodige Been- dyr og Leddyr; Skolens Naturaliesamling og Afbildninger benyttes flittigt her som ved den hele naturhistoriske Underviisning. I Regning benævnte Tal samt Reguladetri i lette Exempler; Tabel og Hovedregning. I Musiklære det Væsentligste af Bulls kortf. Musiklære; endeel Sange, fordetmeste efter Bulls Sangbog; Samsang efter Berggreens trestemmige Sange. I Tegning Fortsættelse af Helsted, samt efter trykte Fortegninger eller efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle.

2den Klasse A.

Her optages af Nyt Fransk; de øvrige Fag fortsættes og udvides.

I Religion af Forklaringen t. Katech. fra Læren om Synden til Jesu Christi Gjerning; af Bals-

levs Bibelhistorie fra „Nogle Fortællinger af Jesu Liv“ Bogen ud; nogle Psalmer. I Dansk Borgens og Rungs Læsebog 3die Cursus (uden Forberedelse i Hjemmet); Vers efter Krossings poet. Læseb. 2den Deel (10 Digte); det Væsentligste af Sproglæren efter Krossings Schema; Dictat 2 Gange ugentlig, rettes som i 2den Klasse B. I Tydsk af Rungs Læseb. for de lavere Kl. S. 34—91; af Simonsens Formlære som i forrige Kl., desuden Præpositioner og uregelmæssige Verber; Stavning; hver Uge Dictat. I Engelsk Listovs Elementar-bog St. 16—31; Fleertalsdannelsen, Comparationen, Pronominerne og de defective Verber ere mundtlig og skriftlig indøvede. I Fransk Fistaines Elementar-bog: Øvelsesstykkerne og nogle af Anecdoterne; Lectien gennemgaaes paa Skolen med Chorlæsning, dicteres i næste Skoletime og læres udenad; det fordres strengt, at Disciplene kjende Betydningen af de enkelte Ord; Hjelpeverberne, den regelmæssige Conjugation, Pronominerne og Talordene ere gennemgaaede mundtlig ved Siden af Læsningen. I Historie efter Barfods mindre Lærebog Danmarks Historie til Christian den Tredie. I Geographie hele Lærebogen. I Naturhistorie efter Lützens mindre Lærebog, Fugle, Krybdyr, Padder, Fiske. I Regning Reguladetri; Tabel og Hovedregning. I Musikkære en noget udvidet Gjentagelse af Bulls Musikkære; Samsang efter Bergreens trestemmige Sange. Tegning Fortsættelse fra forrige Klasse.

3die Klasse B.

Her optages af Nyt Arithmetik, geometrisk Tegning og Plantelære.

I Religion er læst efter Angers Udtog af den bibelske Historie S. 75—107; de tilsvarende Steder af Testamentet. I Dansk Vers efter Krossings poetiske Læsebog 2den Deel; Nordens Mythologie mundtlig gennemgaaet til skriftlig Gjengivelse og belyst ved Oplæsning af enkelte Partier af Oehlenschlägers „Nordens Guder“; Stiil 2 Gange om Ugen, bestaaende i Gjengivelse af noget Forelæst, selvvalgte Fortællinger med opgivet Emne, lettere Beskrivelser, afvexlende med Dictat; Oehlenschlägers „Dronning Margrethe“, „Erik og Abel“, m. fl. ere benyttede til Oplæsning. I Tydsk af Rungs Læsebog for de lavere Kl. S. 62—98, 191—220; Bøiningsformerne heelt gennemgaaede; een Stiil ugentlig efter Jürs og Rungs Materialier. I Engelsk Listovs Læsebog 1ste Afdeling fra 1—23 indenad, 1—13 udenad; Grammatik efter Rosing; Stiil efter Listovs Stiiløvelser fra 1—23. I Fransk Fistaines Elementarvog S. 150—168; efter Krøyers Grammatik Pronominer, Talord og Verber. I Historie efter Barfods mindre Lærebog Danmarks Historie til Christian den Tredie. I Geographie efter Rimestads mindre Geogr. fra Europa til den græsk-tyrkiske Halvø. I Naturhistorie Leddyr efter Lützens mindre Lærebog, samt Indledningen til Botaniken efter Petits Lærebog. I Arithmetik efter Steens elementær Arithmetik de fire Regningsarter. I Regning Brøksregning; Hovedreg-

ning. Sang tostemmig, efter Lindorffs Sangbog; Samsang efter Berggreens trestemmige Sange. Tegning, ogsaa geometrisk og Perspektivtegning.

3die Klasse A.

Af Nyt optages her Geometrie og Naturlære.

I Religion af Angers Udtog af den bibelske Historie fra Side 75—107 de tilsvarende Steder af Testamentet. I Dansk: Hammerichs danske Læsestykker ere benyttede til Oplæsning, nogle Vers; Stileopgaverne af lidt vanskeligere Natur end i 3die Kl. B.; i Slutningen af Aaret er forelæst og derefter skriftlig gjengivet Afhandlinger over Emner, hvis Behandling kræver en modnere Tænkning; Oplæsning af Oehlenschlägers „Correggio“ og „Dina“, Ingemanns „Masaniello“. I Tydsk af Hjorts Læsebogs prosaiske Deel S. 146—217; efter Simonsen Formlæren repeteret; det Væsentligste af Syntax; Stil eengang ugentlig; af og til Dictat. I Engelsk af Listovs Læsebog 1ste Afdeling fra S. 23 Bogen ud; mundtlig og skriftlig Stil efter Listovs Stiløvelser fra S. 23 Bogen ud; Grammatik efter Rosings engelske Grammatik. I Fransk Fistaines Lectures variées S. 187—209; S. 226—241; Formlæren efter Krøyers fr. Gram. I Historie efter Barfods mindre Lærebog Danmarks Historie fra Broderkrigene Bogen ud. I Geographie efter Rimestads mindre Geogr. fra den græsk-tyrkiske Halvø til Amerika. I Naturhistorie Pattedyr og Bløddyr efter Lützens mindre Lærebog og efter

Petits Lærebog til Kurvblomsterne. I Naturlære er der ved Forsøg og Forklaringer givet en Oversigt over de almindeligste Naturkræfter. I Arithmetik hele Steens elementære Arithmetik. I Geometrie efter Mundt de fire første Capitler. Skriftlige matematiske Opgaver. I Regning Procent- og Rentesregning; Hovedregning. Sang i Forening med 3die Kl. B. (s. o.). Tegning, meest geometrisk.

4de Klasse.

Denne Klasse er toaarig og afsluttes med Real-Afgangsprøven („den strængere Grad“). Lavalderen ved Udgangen er 15 Aar. Naturlære læses efter Bog; tillige læses Chemie, samt gjøres Forsøg. I Tydsk er stundum læst Endeel udenom som cursorisk Læsning.

I Dansk Stile til Øvelse deels i Gjengivelse af noget i Skolen Læst, deels i selvstændigere Tankeudvikling; Oplæsning af danske Værker; Literaturhistorien lært efter Hammerichs „Danske Læsestykker“; Svensk efter Hammerichs „Svenske Læsestykker“, efter hvilken Bog ogsaa Grammatiken er lært. I Tydsk Schillers Wilhelm Tell og af Hjorts st. t. Læsebog circa 50 Sider; det Vigtigste af Syntaxen efter Simonsens Gram.; Stile med tilhørende Omstile, snart i Hjemmet, snart paa Skolen; Udenomslæsning (s. o.). I Engelsk de Ældre: Maryats Children of the New Forest, samt Repps Læsebog S. 39—89, S. 142—162; de Yngre: Children of the New Forest til S. 181, samt Repps Læsebog

S. 142—162; begge Afdelinger: Rosings Gram.; Stile, deels i Hjemmet, deels paa Skolen. I Fransk *Fistaines Lectures variées* S. 15—33, S. 58—94, S. 133—146, S. 162—214, S. 226—242, S. 287—300, S. 314—328, S. 336—380; de Ældre have tillige repeteret det i forrige Skoleaar Læste; i Grammatik have de Ældre gennemgaaet Krøyers Gram., med Forbigaaelse af enkelte Stykker af Syntaxen, de Yngre Formlæren efter Krøyers Gram. I Historie *Hist. vigt. Begivenheder til 1815*, Frankrig til 1852, Polens og Grækenlands Opstand; Danmarks Historie efter Barfods Lærebog fra Ansgar. I *Geographie Rimestads mindre Geographie*. I Naturhistorie *Dyreriget* repeteret efter Lützens mindre Lærebog; *Plantelæren* heelt gennemgaaet efter *Petits Botanik*; *Plantelæren* gennemgaaes i Sommermaanederne, da der haves levende Planter; oftere botaniske Excursioner. *Naturlære*, efter *Holtens Naturlære* og med *Forsøgene* som Grundlag; *Johnstrups De chemiske Grundstoffer*. I *Arithmetik* de Ældre: *Steens Elementær Arithmetik* og *Algebra* heelt gennemgaaet og indøvet ved skriftlige Opgaver, baade i Hjemmet og paa Skolen; nogle Afsnit efter *Dictat*; de Yngre: indtil *Logarithmer*. I *Geometri* de Ældre: *Mundts Lærebog* i den plane *Geometrie*, med endeel Tilføielser og Forandringer i Formen efter *Dictat*; de Yngre det Samme men kun repeteret til *Chorders Beregning*; stadig skriftlige Opgaver. I *Regning* allebaade praktiske *Regne-Opgaver*, for at udvikle Tænksomheden og *Opfindelses-Evnen*. *Samsang* efter *Berggreens trestemmige Sange*.

Tegning deels Frihaands efter Gibsafstøbninger, deels geometrisk (Projectionstegning).

Til den ifjor afholdte Real-Afgangsprøve her i Skolen var af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet Professor Mundt beskikket som Examenscommissair. Den skriftlige Prøve fandt Sted 22, 25, 26 og 27 Juni, Form. og Eftermiddag (9—1 og 4—8); den mundtlige Prøve afholdtes 8, 9 og 10 Juli i Tydsk (overhørende Lærer: Cand. theol. Garben; Meddommere: efter Indbydelse Proc. Drechsel; af Skolens Lærere Bestyreren), Engelsk (Cand. phil. Rosendahl; Pastor Richter og Cand. theol. Garben), Fransk (Cand. phil. Rosendahl; Hospitalslæge Prahl og Exam. polyt. Lund), Historie (Cand. Zahrtmann; Overlærer Hoffmann og Cand. theol. Garben), Geographie (Cand. theol. Garben; Overlærer Hoffmann og Cand. Zahrtmann), Naturhistorie (Cand. Zahrtmann; Læge Ditlewsen og Exam. polyt. Lund), Naturlære (Exam. polyt. Lund; Prof. Mundt og Bestyreren), Arithmetik og Geometrie (Bestyreren; Prof. Mundt og Exam. polyt. Lund). Udarbejdelse i Modersmaalet bedømtes af Bestyreren, som Faglærer, Dr. Viborg (indbudt) og Cand. theol. Lassen som Meddommere; Frihaandstegning og Skrivning af Tegnelærer Just Hansen, Prof. Mundt (indbudt) og Exam. polyt. Lund.

Til denne Prøve indstillede sig:

Martin Ludvig Philip Clausen, Søn af Hr. Tømmermester Clausen; indkom i Skolen 28 April 1859;

Axel Nyholm Jensen, Søn af Hr. Kjøbmand Albert Jensen i Slagelse; indkom i Skolen 1 November 1858;

Christen Jensen, Søn af Hr. Sognefoged Jens Andersen i Swebølle; indkom i Skolen 22 August 1862;

Fredrik Christian Michael Mohr, Søn af Hr. Procurator Mohr i Kallundborg; indkom i Skolen 22 August 1865;

Jens Peter Nyborg, Søn af afdøde Dreiermester Nyborg i Slagelse; indkom i Skolen 6 Januar 1863;

Carl Ditlev Vad, Søn af Hr. Pastor Vad i Korsør; indkom i Skolen 22 August 1864.

Udfaldet var følgende:

	Modersmaalet.	Tydk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geographie.	Naturhistorie.	Naturlære	Arithmetik	Geometrie.	Tegning og Skrivning.	Points
Clausen	mg	mg	mg	mg	mg	ug	ug	mg	mg	mg	ug	80
Jensen, A.	g	g	g	g	mg	g	mg	ml	mg	g	g	49
Jensen, C.	mg	g	g	mg	mg	mg	mg	mg	g	tg	mg	65
Mohr	mg	mg	g	g	ug	mg	g	ug	g	g	g	67
Nyborg	mg	mg	mg	mg	ug	ug	ug	mg	mg	ug	ug	82
Vad	mg	mg	mg	mg	mg	mg	tg	mg	ug	ug	mg	73

Herefter afgik disse sex Disciple fra Skolen med Afgangsbeviis.

Opgaverne til den skriftlige Prøve vare:

I Modersmaalet:

Bunden Opgave:

Valdemar Atterdag.

Fri Opgave:

Morgenstund har Guld i Mund.

I Tydsk:

Af alle de Reisebeskrivelser, vi besidde fra¹⁾ Middelalderen, er ingen berømtre eller vigtigere end den, som Venetianeren Marco Polo har efterladt. Denne Mand, der overordentlig udvidede Kundskaben om Asien og først imellem alle Europæere har besøgt og beskrevet China, var født Aar 1254 og hørte til en adelig Slægt, der, som saamange i Venedig, drev Handelsforretninger. I disse Forretninger laa Foranledningen til, at han med sin Fader og en Onkel kom til saa fjerne Lande og opholdt sig der saa længe. Thi først efter en Fraværelse af fire og tyve Aar vendte alle tre efter ikke faa Farer og Besværligheder lykkelig tilbage med store Rigdomme. Da Marco siden i et Søslag blev tagen til Fange af Genueserne, fortalte han i Fængslet en pisansk Adelsmand, hvad han paa sine Reiser havde seet og oplevet, og denne nedskrev det Fortalte. Man troer, at Marco Polo døde i en Alder af halvfjerdsindstyve Aar, efterat han selv, da han havde gjenvundet Friheden, havde paany gjennemseet og rettet Reisebeskrivelsen.

¹⁾ Fra, aus

I Engelsk:

Øen Candia, det gamle Creta, er for den største Deel bjergfuld¹⁾. En høi Ryg²⁾ løber fra Øst til Vest, i hvis Midtpunkt de høieste Toppe ere, nogle henved 7000 Fod i Høide; nogle Steder kan man altid finde Sne. Imellem Bjergene ligge nogle meget yndige Dale af stor naturlig Frugtbarhed, men slet dyrkede og derfor frembringendemindre end der er tilstrækkeligt til Befolkningens Fornødenheder³⁾, og skjøndt den kun er ringe. Øens fornemste Frembringelse er Olie. I de sidste to Aarhundreder har Øen været i Tyrkernes Besiddelse, som erobrede den fra

Venitianerne; hvor ødelæggende⁴⁾ det tyrkiske Herredømme pleier at være for de undertvungne Landes Velstand⁵⁾ er noksom bekjendt og behøvede man Beviis derpaa, kunde Candia med Rette anføres. I den nyeste Tid have Indbyggerne ved at forsøge at afkaste det tyrkiske Aag⁶⁾ tildraget sig Europas Opmærksomhed og Deeltagelse. Den blodige Kamp⁷⁾ er endnu ikke endt, men det synes utvivlsomt, at den vil medføre en Forandring i Øens Stilling.

1) bjergfuld, mountainous. 2) Byg, ridge. 3) Fornødenhed, want. 4) ødelæggende, ruinous. 5) Velstand, prosperity. 6) Aag, yoke. 7) Kamp, struggle.

I Arithmetik:

$$\sqrt[3]{13825}$$

Beregnes med 5 Decimaler uden Logarithmer.

I Regning:

En Mand kjøber et Partie Hvede i Danmark for 8 $\text{R} 47 \beta$ Tønden og sælger den i England til forskjellige Priser, men i Gjennemsnit med $27\frac{3}{8}$ pCt. Fordeel. Hvor stor har Gjennemsnitprisen været for en engelsk Quarter i engelske Penge?

Et engelsk Pund Sterling er 8 $\text{R} 93\frac{1}{2} \beta$ i danske Penge og deles i 20 Shillings, en Shilling i 12 Pence.

En engelsk Quarter er 2,0001 danske Tønder.

I Geometrie:

At beregne Siden til den i Cirkelen indskrevne regulære Femkant, naar Radius er 85,064 Fod.

I Geometrisk Tegning:

Man tegner først en vilkaarlig Femkant, derpaa en anden, som er lighedannet med den første og halvt saa stor i Indhold.

Antallet af Skolens Disciple er (i Juni) 111; i Aarets Løb ere indkomne 12, udgaaede 5, foruden de 6, som underkastede sig Afgangsprøven.

De ere fordeelte i følgende 7 Klasser:

4de Klasse med 15 Disciple.

3die	—	A	—	15	—	*)
—	—	B	—	18	—	
2den	—	A	—	15	—	*)
—	—	B	—	19	—	
1ste	—	—	—	15	—	*)
Forberedelseskl.	14	—	—	—	—	

Af disse ere 42 Udenbyes.

Efterstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling viser, i hvilke Fag og i hvormange Timer Undervisningen i 3die Klasse, 2den Klasse samt i 1ste og Forberedelsesklassen er under Eet for den samlede Klasse, idet disse Timers Antal er stillet i Midten paa den finere Streg; tilhøire og tilvenstre er angivet de for hver Klasse særskilte Timers Antal.

Lærefagenes nuværende Fordeling.

	4de Kl.	3die Kl.		2den Klasse		1ste Kl.	Forb. Kl.
		A	B	A	B		
Religion og Bibelh.	1	2		2	2	2	
Modersmaalet . .	3	3	3	5	5	6	10
Tydsk	4	4	4	3	3	5	
Engelsk	3	3	3	3	3		
Fransk	3	3	4	4			
Historie	3	2	2	2	2		
Geographie	2	2	2	2	2	2	
Naturhistorie . . .	3	2	2	2	2	2	
Naturlære	4	1					
Mathematik	5	4	3				
Regning	1	4	3	3	4	5	5
Skrivning		1	2	2	3	5	5
Tegning	4	2	2	2	2	2	1
Musiklære og Sang			1	1	1		2
Gymnastik	2		2		2		2
	38	36	35	34	32	31	25

*) Samlede i enkelte Timer.

Samsang 1 Time ugentlig for de 5 øverste Klasser.

Mellem Lærerne er Underviisningen saaledes fordeelt:

- Hr. Cand. mag. Fr. Dahl, Skolens Bestyrer, underviser i Modersmaalet i 4 Kl., Mathematik i 4 Kl., 3 Kl. A og B, Geographie i 2 Kl. A; 17 Timer ugentlig.
- Hr. Organist, Lieutenant V. Dahl i Musikkære og Sang i alle Klasser; 7 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. theol. H. Garben i Modersmaalet i 2 Kl. A og B, Religion i 1 Kl., Geographie i 4 Kl., 3 Kl. A og B, Tydsk i 4 Kl., 3 Kl. A og B, 2 Kl. A og B; 36 Timer ugentlig. Deeltager i det daglige Tilsyn.
- Hr. P. Hagen i Gymnastik gennem hele Skolen; 7 Timer ugentlig.
- Hr. Maler J. Hansen i Tegning gennem alle Klasser; 15 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. theol. E. Lassen i Modersmaalet i 3 Kl. A og B og Forberedelsesklassen, Religion i 2 Kl. A og B, Skrivning i 3 Kl. A, 2 Kl. A og B, 1 Kl. og Forberedelsesklassen; 36 Timer ugentlig.
- Hr. Exam. polyt. C. K. Lund i Naturlære i 4 Kl. og 3 Kl. A, Regning gennem alle Klasser, Skrivning i 3 Kl. B; 32 Timer ugentlig.
- Hr. Pastor Richter i Religion i 4 Kl., 3 Kl. A og B; 3 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. phil. H. Rosendahl i Engelsk og Fransk

gjennem alle Klasser, Tydsk i 1 Kl.; 32 Timer ugentlig.

Hr. Cand. H. Zahrtmann i Modersmaalet i 1 Kl., Naturhistorie og Historie gjennem alle Klasser, Geographie i 2 Kl. B og 1 Kl.; 34 Timer ugentlig.

NÆSTE AAR BRUGES FØLGENDE LÆREBØGER.

Forberedelsesklassen.

Matzens danske Læsebog for de lavere Klasser. For de første Begyndere: Chr. Winthers Abcbog. Lunds Regnetabel. En Charakteerbog.

Iste Klasse.

Matzens danske Læsebog, 2den Afdeling. Krossings poetiske Læsebog, 1 Deel. Listovs tydske Elementar-bog (1864). Balslevs Bibelhistorie. Hammerich: 100 Psalmer. Rimestads geographiske Lærebog for Borger- og Almueskoler. Et Atlas (helst Rimestads). Bramsens og Dreiers naturhistoriske Tabeller. Helsteds Tegnebog, 1ste Hefte. Lunds Regnetabel. En Charakteerbog.

2den Klasse B.

Matzens danske Læseb., 1 Afd. Svendsens Schema til den danske Sproglære. Krossings poetiske Læsebog, 1 Deel. Listovs tydske Elementar-bog. Beissels tydske Grammatik. Listovs engelske Ledetraad. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Rimestads geographiske Lærebog for Borger- og Almueskoler. Nissens Danmarkshistorie i Udtog. Bramsens og Dreiers naturhistoriske Tabeller. C. Bulls kortf. Musikkære.

Berggreens trestemmige Sange, 1ste Samling. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). Jensens Regnebog, 1ste Afdeling. Lunds Regnetabel. En Charakterbog.

2den Klasse A.

Matzens danske Læsebog, 2 Afdeling. Krossings poetiske Læsebog, 2 Deel. Svendsens Schema til den danske Sproglære. Rungs tyske Læsebog for de lavere Klasser. Beissels tyske Grammatik. Listovs engl. Elementarbog. Rosings engelske Grammatik. Fistaines franske Elementarbog. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Barfods mindre Lærebog i Danmarkshistorien (1861). Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget. C. Bulls kortf. Musiklære. Berggreens trestemmige Sange, 1ste Samling. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). Jensens Regnebog, 1ste og 2den Afdeling. Lunds Regnetabel. En Charakterbog.

3die Klasse B.

Matzens danske Læsebog, 2den Afdeling. Krossings poetiske Læsebog, 2 Deel. Bojesens kortfattet dansk Sproglære. Rungs tyske Læsebog for de lavere Klasser. Simonsens tyske Formlære. Materialier af Jürs og Rung. Listovs engelske Læsebog, 1 Afd. (1860). Rosings engelske Grammatik. Rosings engelske Ordbog. Listovs engelske Stiløvelser, 1 Afdeling. Fistaines franske Elementarbog. Beissels franske Grammatik. Angers Udtog af den bibelske Historie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Barfods mindre Lærebog i Danmarks Historie (1861). Bergs Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyreriget. Petits Lærebog i Botanik. Steens elementære Arithmetik. Steens matematiske Opgaver i det elementære Cursus. Jensens Regnebog, 2 Afdeling. Berggreens trestemmige Sange, 1 Samling. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning.) Et Tegnebestik. En Charakterbog.

3die Klasse A.

Hammerichs danske Læsestykker. Krossings poetiske Læ-

sebog, 2 Deel. Bojesens kortfattet dansk Sproglære. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Simonsens Formlære og Syntax (2 Udgave). Materialier af Jürs og Rung. En tysk Ordbog. Listovs engelske Læsebog, 1 Afdeling (1860). Rosings engelske Grammatik. Livstovs engelske Stiløvelser, 1 Afdeling. Rosings engelske Ordbog. Fistaines franske Læsebog. Krøyers franske Grammatik. Borring og Gregersens franske Ordbog. Angers Udtog af den bibelske Historie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenh. Bergs Atlas over den gamle Verden. Barfods mindre Lærebog i Danmarks Historie (1861). Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyrriget. Petits Lærebog i Botanik. Mundts Geometrie (7 Udg.). Steens Elementær Algebra. Steens matematiske Opgaver i det elementære Cursus. Jensens Regnebog, 3 Afdeling. Berggreens trestemmige Sange, 1 Samling. Et Tegnebestik. En Charakterbog.

4de Klasse.

Hammerichs danske Læsestykker. Hammerichs Svenske Læsestykker (2 Udg.). Goethes Goetz v. Berlichingen. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Simonsens tyske Formlære og Syntax. Lorenzens tyske Stiløvelser. En tysk Ordbog. Repps English stories. Rosings engelske Grammatik. Listovs Stiløvelser, 2det Cursus. Rosings engelske Ordbog. Fistaines franske Læsebog. Krøyers franske Grammatik. Borring og Gregersens franske Ordbog. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenh. Bergs Atlas over den gamle Verden. Barfods mindre Danmarkshistorie. Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgrunde i Dyrriget. Petits Lærebog i Botanik. Mundts Geometrie (7 Udgave). Steens Elementær Algebra. La Landes Logarithmischtrigonometrische Tafeln, herausg. v. Kühler. Holten: Læren om Naturens almindelige Love. Jonstrup: De chemiske Grundstoffer. Berggreens trestemmige Sange, 1 Saml. Et Tegnebestik. En Charakterbog.

Den skriftlige Afgangsprøve.

Tirsdag 23 Juni 8—12 Udarbeidelse i Modersmaalet (Gjengivelse af et bekjendt Stof; 4—8 Regning. Torsdag 25 Juni 8—12 Geometrie; 4—8 Tydsk Stiil; Fredag 26de Juni 8—12 Arithmetik; 4—8 Engelsk Stiil; Lørdag 27 Juni 8—12 Udarbeidelse i Modersmaalet (fri Opgave); 4—8 Geometrisk Tegning.

Den mundtlige Afgangsprøve.

Mandag 13 Juli Kl. 8 Engelsk; Kl. 11 Historie og Geographie; Kl. 4 Mathematik. Tirsdag 14 Juli Kl. 8 Naturlære; Kl. 10 Tydsk; Kl. 3 Naturhistorie; Kl. 5 Fransk.

Den skriftlige Aarsprøve.

- 4 Kl. Onsdag 8 Juli 8—11 Dansk Stiil I; 11 $\frac{1}{2}$ —2 Arithmetik; 4—6 Engelsk Stiil. Fredag 10 Juli 8—11 Dansk Stiil II; 12—2 Geometrisk Tegning; 4—6 Tydsk Stiil. Lørdag 11 Juli 8—10 $\frac{1}{2}$ Geometrie; 11—1 Regning.
- 3 Kl. A. Onsdag 8 Juli 8—11 Dansk Stiil; 12—2 Regning. Fredag 10 Juli 8 $\frac{1}{2}$ —11 Geometrisk Tegning; 12—2 Tydsk Stiil. Lørdag 11 Juli 11—1 Engelsk Stiil.
- 3 Kl. B. Onsdag 8 Juli 8—10 $\frac{1}{2}$ Geometrisk Tegning; 11—1 Tydsk Stiil. Fredag 10 Juli 8—10 $\frac{1}{2}$ Dansk Stiil, 11—1 Engelsk Stiil; Lørdag 11 Juli 8—10 Regning.
- 2 Kl. A. Fredag 10 Juli 8—9 Retskrivning; 9—10 Tydsk Diktat; 10—11 Engelsk Diktat; 11 $\frac{1}{2}$ —1 Regning.
- 2 Kl. B. Fredag 10 Juli 8 $\frac{1}{2}$ —10 Regning; 10—11 Retskrivning.
- 1 Kl. Fredag 10 Juli 10—11 $\frac{1}{2}$ Regning; 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ Retskrivning.
- Lørdag 11 Juli Kl. 1 alle Klasser Sang.
 Prøveskrivning og Frihaandstegning er udført i Aarets sidste Skrive- og Tegn timer.

Den mundtlige Aarsprøve.

4 Klasse.

3 Værelset Nr. 3.

Onsdag 15 Juli 9—11 Tydsk; 11—1 Arithmetik.
 Torsdag 16 Juli 3—5 Naturlære.
 Fredag 17 Juli 9—11 Historie; 11—1 Engelsk.
 Løverdags 18 Juli 11—1 Geometrie; 3—5 Religion.
 Mandag 20 Juli 9—11 Fransk; 11—1 Naturhistorie.
 Tirsdag 21 Juli 9—11 Geographie; 1—4 Gymnastik.

3 Klasse A.

3 Værelset Nr. 8.

Onsdag 15 Juli 9—11 Historie; 11—1 Tydsk.
 Torsdag 16 Juli 9—11 Geometrie.
 Fredag 17 Juli 9—11 Religion; 11—1 Naturhistorie.
 Løverdags 18 Juli 3—5 Engelsk.
 Mandag 20 Juli 11—1 Geographie; 3—5 Arithmetik.
 Tirsdag 21 Juli 9—11 Fransk; 1—4 Gymnastik.

3 Klasse B.

3 Værelset Nr. 4.

Onsdag 15 Juli 3—5 Engelsk.
 Torsdag 16 Juli 9—11 Naturhistorie; 3—5 Arithmetik.
 Fredag 17 Juli 9—11 Geographie; 11—1 Religion.
 Løverdags 18de Juli 3—5 Historie.
 Mandag 20de Juli 11—1 Fransk.
 Tirsdag 21 Juli 11—1 Tydsk; 1—4 Gymnastik.

2 Klasse A.

3 Værelset Nr. 4.

Onsdag 15 Juli 9—11 Fransk; 11—1 Historie.
 Torsdag 16 Juli 11—1 Tydsk.
 Fredag 17 Juli 3—5 Religion.
 Løverdags 18 Juli 9—11 Engelsk; 11—1 Naturhistorie.
 Mandag 20 Juli 9—11 Dansk; 3—5 Musikkære.
 Tirsdag 21 Juli 9—11 Geographie; 1—4 Gymnastik.

2 Klasse B.

3 Værelset Nr. 3.

Onsdag 15 Juli 3—5 Religion.

Torsdag 16 Juli 9—11 Dansk; 11—1 Geographie.

Fredag 17 Juli 3—5 Tydsk.

Løverdag 18 Juli 9—11 Naturhistorie.

Mandag 20 Juli 3—5 Engelsk.

Tirsdag 21 Juli 11—1 Historie; 1—4 Gymnastik.

1 Klasse.

3 Værelset Nr. 8.

Onsdag 15 Juli 3—5 Dansk.

Torsdag 16 Juli 3—5 Naturhistorie.

Løverdag 18 Juli 9—11 Religion.

Mandag 20 Juli 9—11 Geographie.

Tirsdag 21 Juli 11—1 Tydsk; 1—4 Gymnastik.

Forberedelsesklassen.

3 Værelset Nr. 8.

Torsdag 16 Juli 11—1 Dansk.

Løverdag 18 Juli 11—1 Regning.

Tirsdag 21 Juli 1—4 Gymnastik.

Onsdag 22 Juli Kl. 12 meddeles Prøvens Udfald, samt foretages Om- og Opflytning.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Disciplenes Forældre eller Værger og Enhver, som har Interesse for Skolen.

Nye Disciple prøves Onsdag 22 Juli Kl. 10 eller Løverdag 22 August Kl. 10, helst den første Dag.

Mandag 24 August Kl. 8 begynder Underviisningen i det nye Skoleaar.

